

 Institutul pentru Politici Publice
București

ACHIZIȚII PUBLICE SUSTENABILE PENTRU EFICIENTIZAREA INVESTIȚIILOR ÎN ROMÂNIA

București, 28 octombrie 2013

1

Premierul Victor Ponta despre implicarea IPP în procesul de modernizare a achizițiilor publice

“Sunt gata sa fac pariu cu cei de la IPP că noi vom face totul pe SEAP începând din ianuarie 2013!”

Reacția domnului Victor Ponta la studiul IPP, post pe blog din 24 martie 2012

2

Metodologia de cercetare

La baza cercetării au stat următoarele surse de documentare:

1. Solicitări de informații de interes public adresate în temeiul legii nr. 544/2001 către un eșantion de 125 Autorități Contractante după cum urmează:

- 41 primării reședință de județ; 6 primării de sector din Capitală și Primăria Municipiului București;
- 41 de Consilii Județene;
- 12 instituții publice selectate funcție de volumul de achiziții publice derulat prin SEAP: Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA, CFR Călători SA, Compania Națională de Investiții, Administrația Străzilor București, Metrorex SA, Agenția Națională pentru Locuințe, Casa Națională de Pensii Publice, Administrația Națională Apele Române - Administrația Bazinală de Apă Siret, Compania Națională de Căi Ferate CFR SA, Regia Națională a Pădurilor Romsilva, Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice București, Regia Autonomă de Transport București;
- 8 Agenții de Dezvoltare Regională: Centru, Nord Est, Vest, Nord Vest, Sud Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, București Ilfov;
- 16 Ministere ale Cabinetului actual
- Autoritățile Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice

2. Sondajul de opinie publică: desfășurat în perioada 21 august - 1 septembrie 2013 pe un eșantion reprezentativ pentru populația adultă urbană neinstituționalizată a României, având o eroare tolerată de +/- 3%.

3. Interviu cu peste 60 de reprezentanți ai mediului neguvernamental (companii private, ONG-uri, jurnaliști, Camere de Comerț și Industrie) respectiv cu ANRMAR, UCVAP, CNSC, Consiliul Concurenței.

Aspecte metodologice

Volumul eșantionului 1040 de persoane în vârstă de 18 ani și peste.

Tipul eșantionului eșanțion probabilistic stratificat reprezentativ la nivelul populației urbane.

Criteriu de stratificare 18 arii culturale grupate pe provincii istorice, mediu rezidențial, mărimea localităților, gradul de dezvoltare a localităților rurale. Selecție probabilistică a localităților (21), a punctelor de eșantionare (42 secții de votare) și a persoanelor. Persoanele interviuate au fost selectate din listele electorale de la alegerile din 2009. Acolo unde listele electorale nu au fost disponibile (1 caz), respondenții au fost selectați pe baza unui pas statistic de 6.

Reprezentativitate eșanționul este reprezentativ pentru populația adultă urbană/rurală neinstituționalizată a României, având o eroare tolerată de +/-3%.

Validare eșanționul a fost validat pe baza datelor de la INS și a recensământului populației din 2002.

Valorile prezentate în această cercetare sunt cele direct rezultate din teren (nu s-au făcut ponderări).

Control echipa de coordonare a verificat 30% din chestionare telefonic și prin confruntarea datelor personale din chestionare cu datele personale reale ale respectivilor interviuați. 10% din chestionare au fost verificate pe teren, la domiciliul subiecților, de operatori neimplicați în faza de aplicare a chestionarelor. Controlul a acoperit toți operatorii folosiți.

Notă
Valorile au fost rotunjite la o zecimală, ceea ce poate induce la acest nivel ca datele unui răspuns să însumeze 99,9% sau 100,1%.

Ancheta de teren 21 august - 1 septembrie 2013

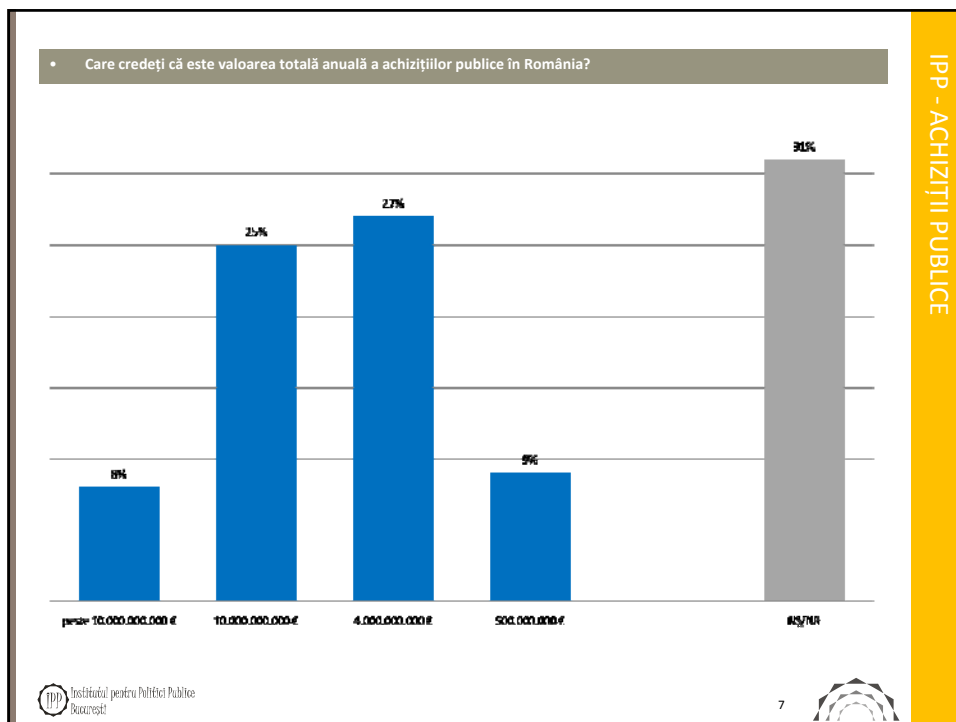

Institutul pentru Politici Publice
București

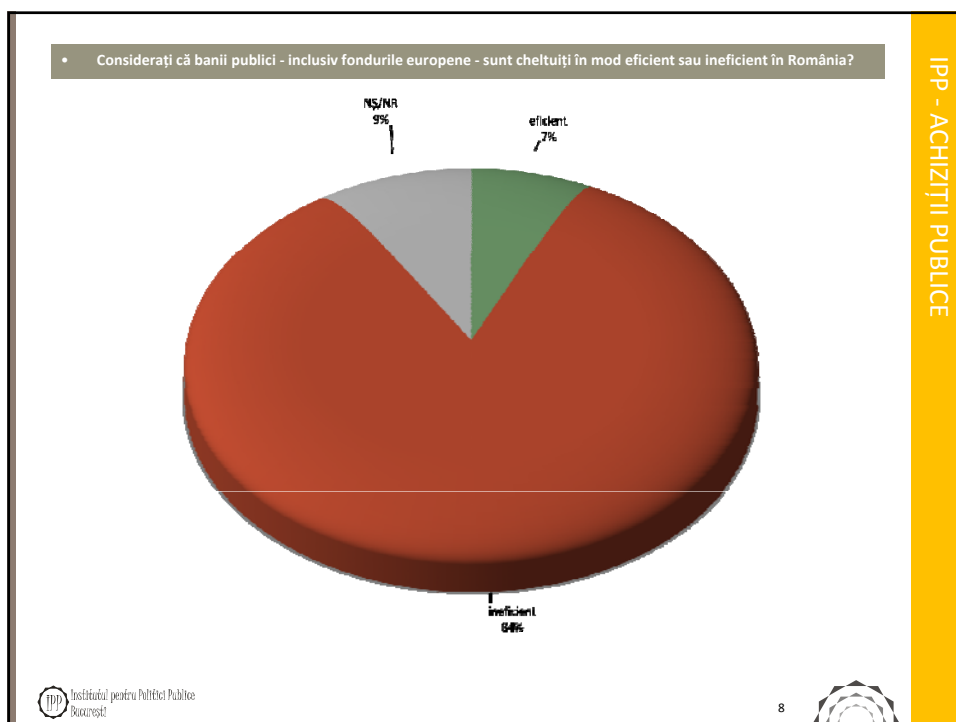
6

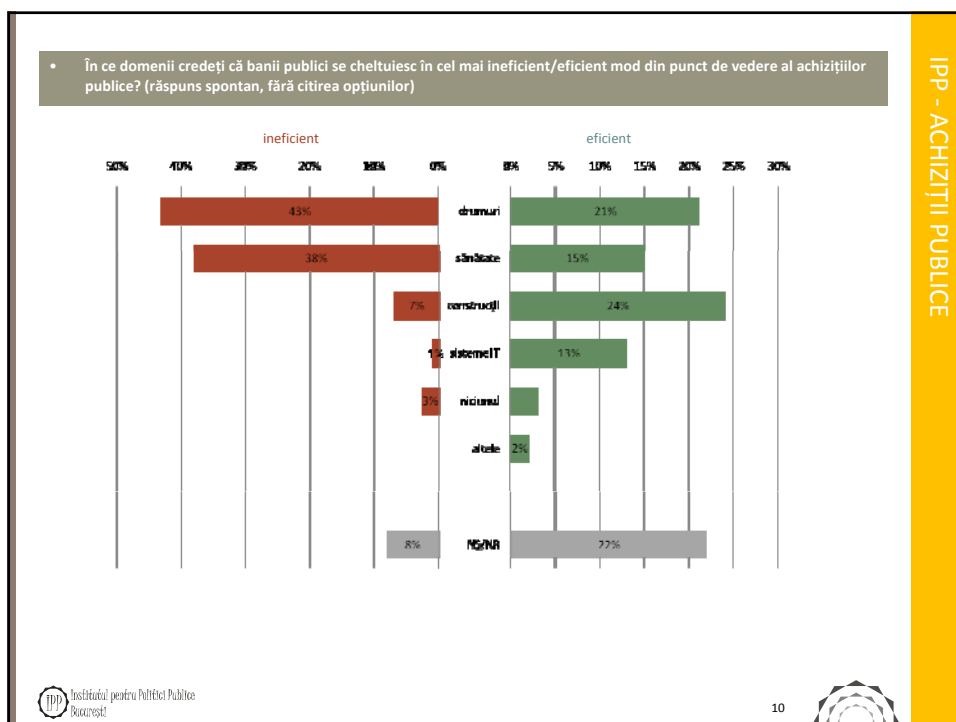
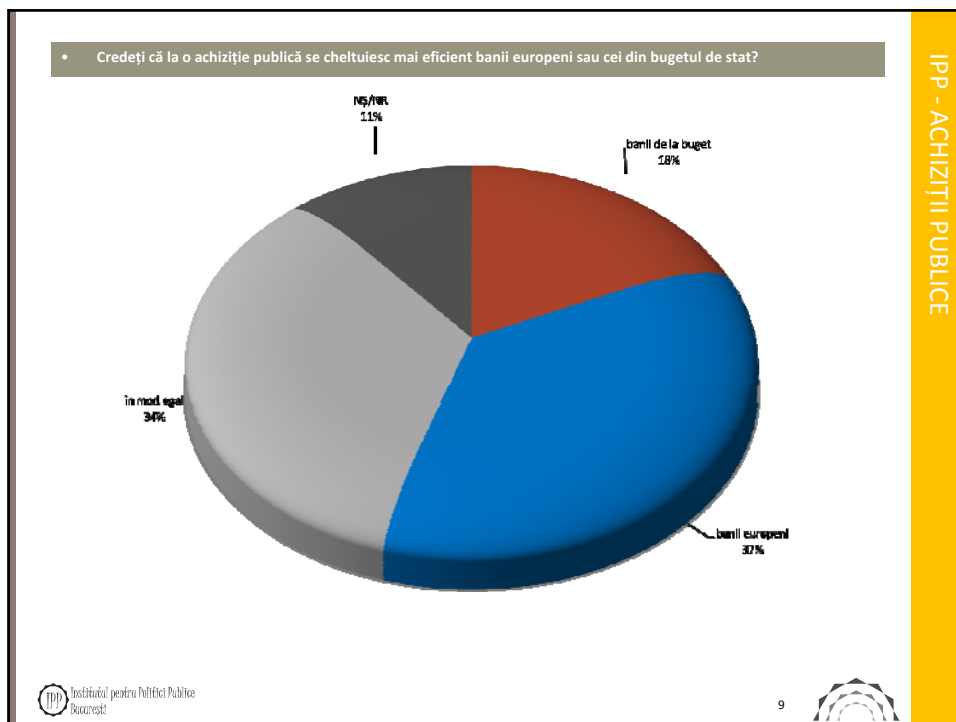
ASPECTE METODOLOGICE

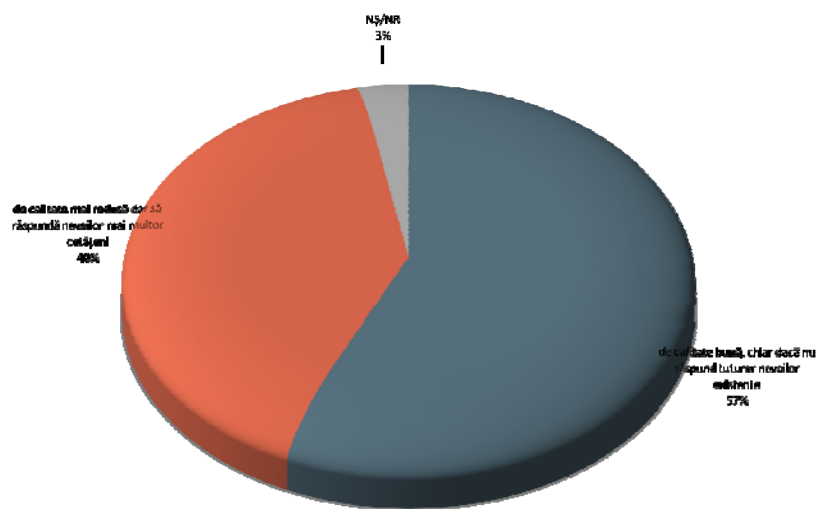
IPP - ACHIZITIILE PUBLICE

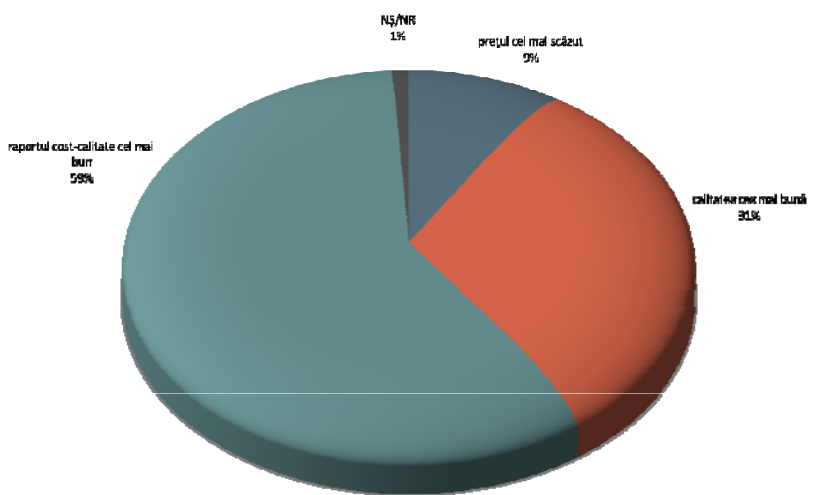
IPP - ACHIZITIILE PUBLICE

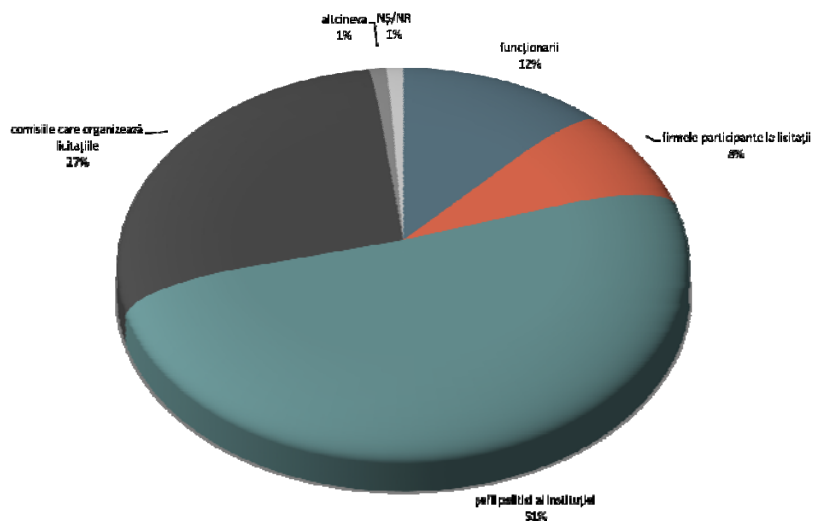
Dumneavoastră considerați că achizițiile din bani publici trebuie să fie:

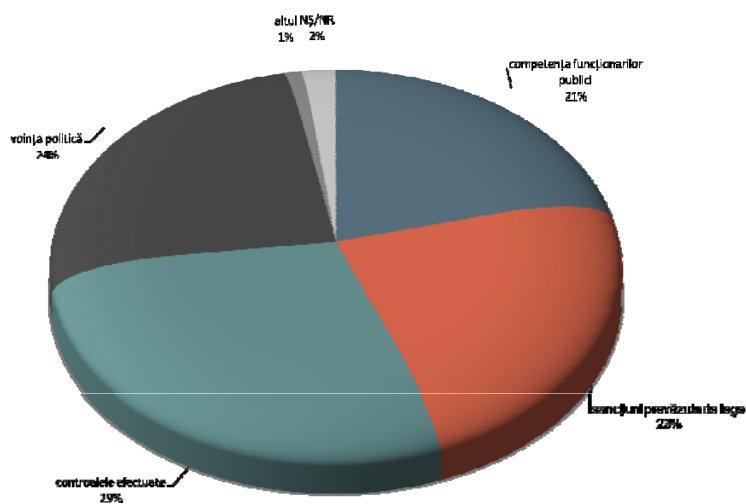
Considerați că atunci când o instituție publică achiziționează un bun/serviciu/lucrare, acesta ar trebui să fie ales după:

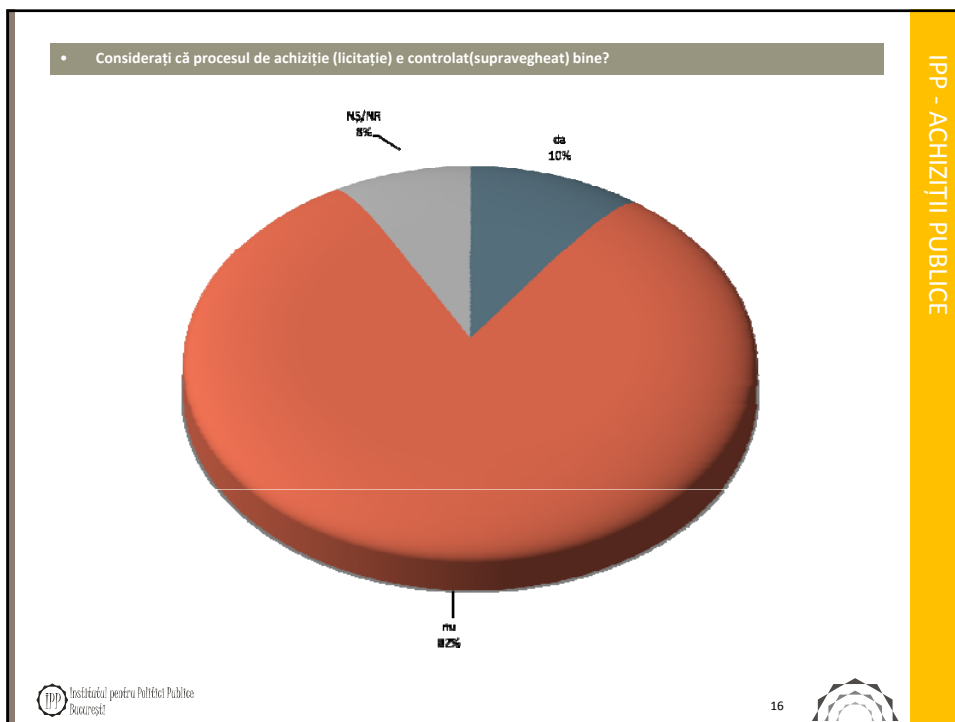
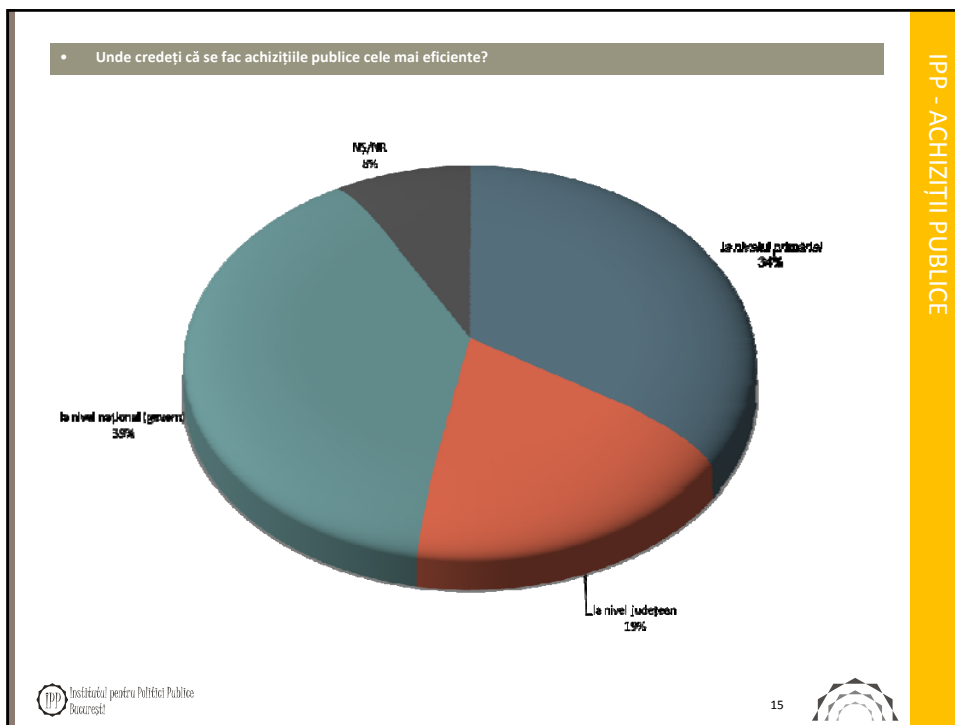

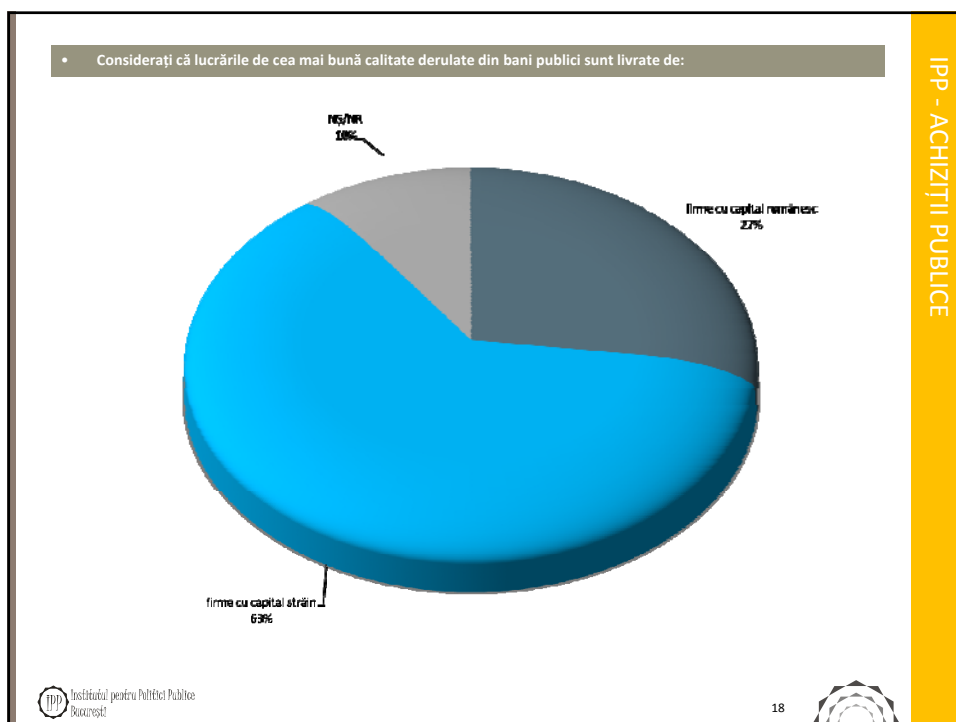
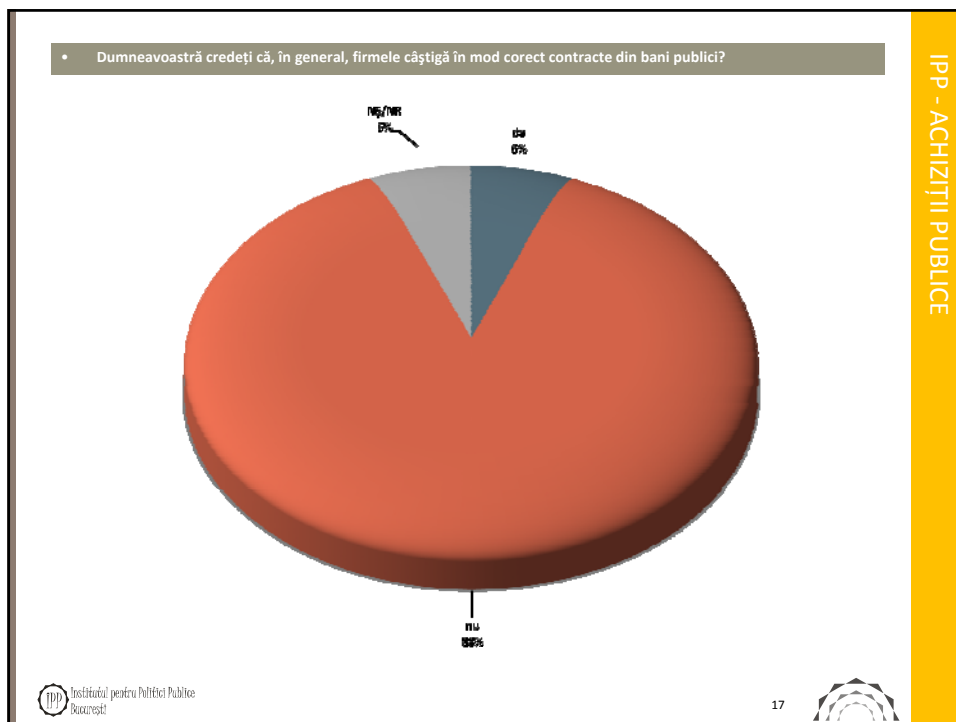
• Cine credeți că este responsabil pentru modul eficient sau ineficient în care se cheltuiesc banii publici?

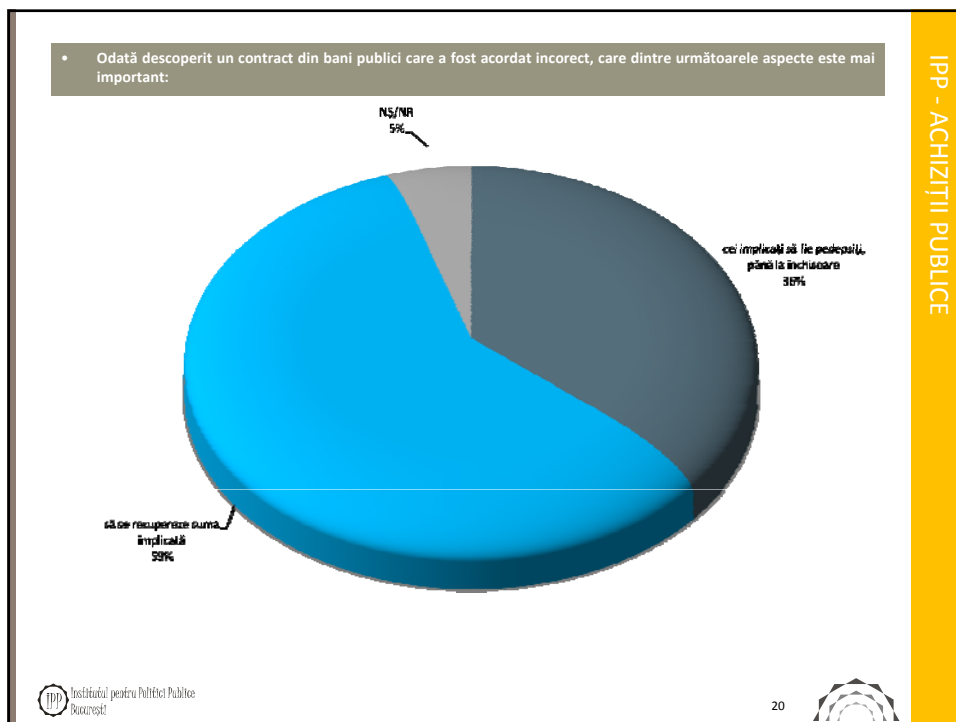
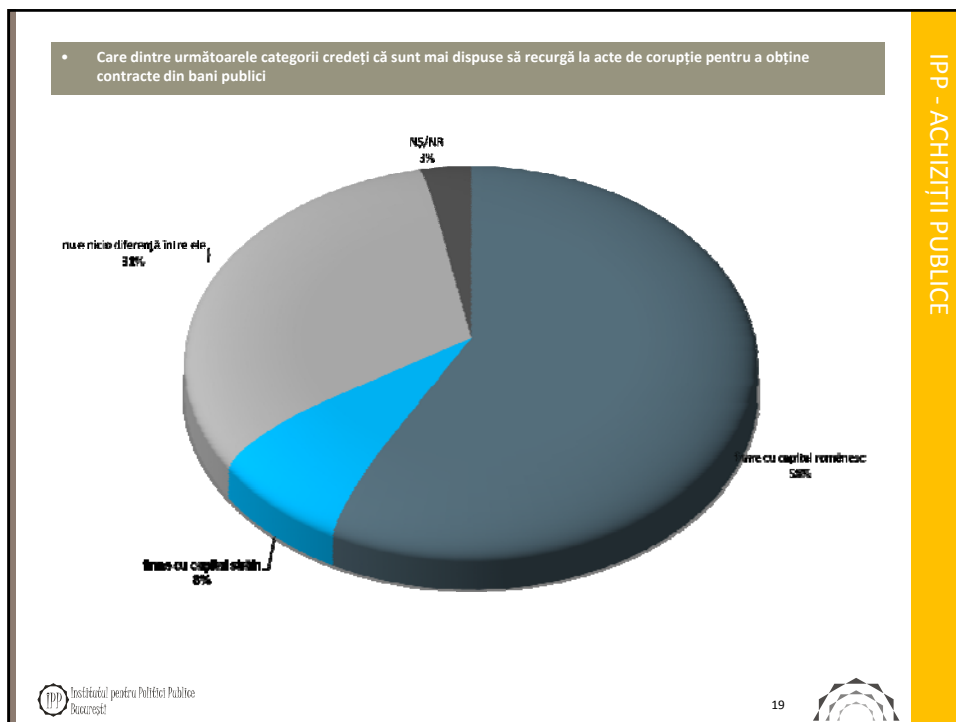

• Care credeți că este factorul decisiv pentru asigurarea calității achizițiilor publice/motivele pentru care cele mai multe lucrări din bani publici sunt de o calitate redusă?

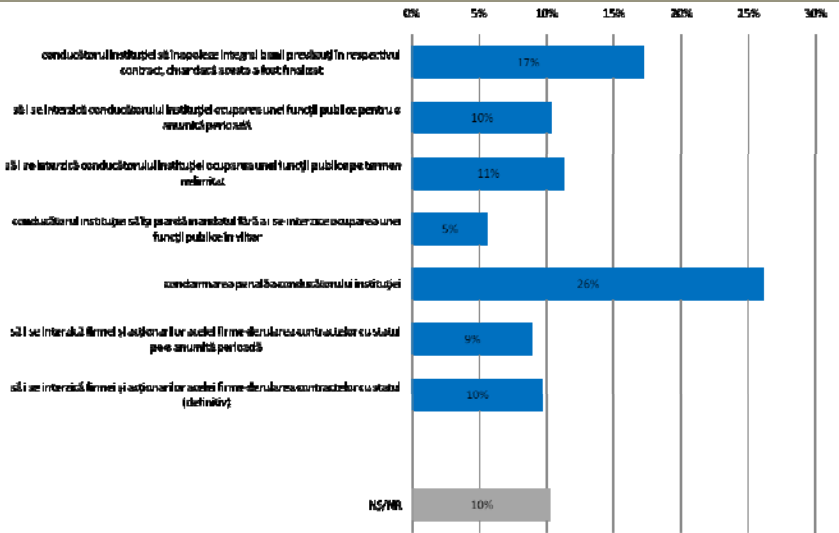

[Pentru cei care au răspuns "cei implicați să fie pedepsiți, până la închisoare" la întrebarea anterioară] Cu care dintre următoarele sancțiuni sunteți de acord:

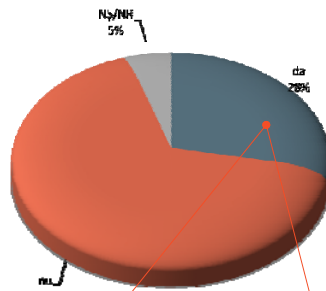

% din total esanțion

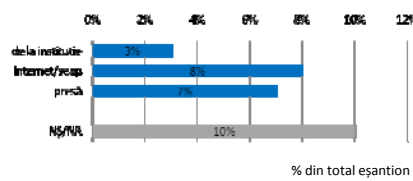
21

Dumneavoastră personal sunteți interesat despre cum decurg anumite achiziții publice?

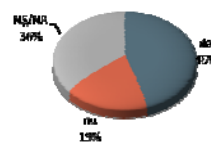

Dacă da, cum/de unde vă

% din total esanțion

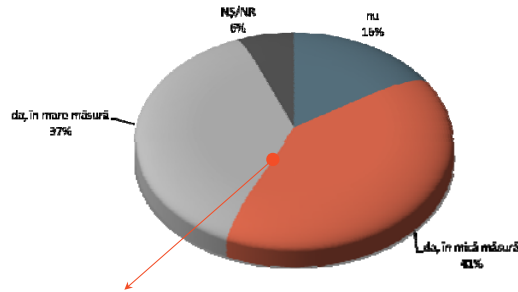
Dacă da, ați reușit să aflați în mare ce vă

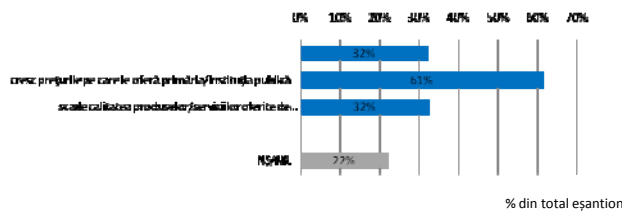
22

• Credeți că pe dumneavoastră personal vă afectează dacă achizițiilor publice nu sunt eficiente?

• Dacă da, în ce fel? (răspuns multiplu)

DATE STATISTICE 2009 -2012

Evoluția datelor statistice privind volumul fondurilor cheltuite în achizițiile publice și rezultatele obținute

RO EN

Activități Participări de achiziție Participări IP Evoluție

INFORMAȚII ADOPTE DE LICITATIE

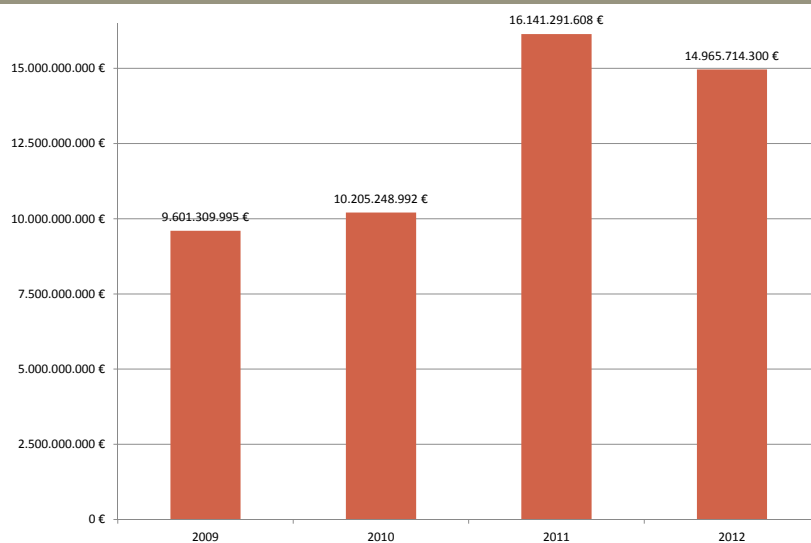
Anunțuri de participare publice

Autoritate contractantă:
 Număr anunț de participare:
 Cod unic procedură:
 Tip contract:
 Cod CPV:
 Versiune CPV:
 Faza finală de L.E.:
 Împartire pe loturi:
 Cu orăș:
 ÎNCHISURA ANUNȚULUI:

Denumire contract:
 Număr anunț de achiziție:
 Scara procedurii:
 Tip procedura:
 Denumire CPV:
 Data publicare:
 Data limită depunere oferta:
 Data încheiere procedură:
 Valoare:
 Modalitate de atribuire:
 Invențiar:

• Datele prezentate în această secțiune sunt administrate de CNMSI și au fost furnizate IPP prin intermediul ANRMAP
 Răspunderea pentru calitatea acestor date revine celor care le produc, administrează și monitorizează (autorități contractante, CNMSI, ANRMAP)

Evoluția datelor statistice privind volumul fondurilor cheltuite în achizițiile publice și rezultatele obținute

Notă: Baza de date conține procedurile de atribuire prin SEAP (dialog competitiv, cerere de ofertă, licitație deschisă, licitație restrânsă, licitație restrânsă accelerată, negociere, negociere accelerată, negociere fără anunț de participare)

Operatori 2012. Top 20 după valoarea achizițiilor

Nr crt	CUI	Operator	Sumă totală	Contracte
1	17060007	FCC CONSTRUCCION S.A.*	369.008.148 €	2
2	17634428	S.C. Expert Petroleum SRL	307.032.390 €	1
3	6640696	Alstom Transport SA*	248.541.561 €	1
4	17329505	Electrica Serv S.A.	233.945.732 €	77
5	15143718	S.C. STRACO GRUP SRL*	220.563.731 €	17
6	4101148	POLISANO S.R.L.	196.409.771 €	6.822
7	9311280	MEDIPLUS EXIM S.R.L.	187.420.621 €	4.488
8	6141165	ROMSTRADE S.R.L.	166.050.422 €	5
9	16114940	AKTOR SA*	164.889.248 €	1
10	398970582	ASTALDI SPA*	159.611.537 €	2
11	12751583	ROMPETROL DOWNSTREAM S.R.L.	159.350.324 €	245
12	1474711	SC GOVORA SA RM VALCEA	137.240.219 €	11
13	15148952	S.C. GARDEN CENTER GRUP SRL*	136.570.790 €	26
14	8955860	FARMEPERT D.C.I. S.A.	135.533.740 €	4.544
15	26821514	RFD OIL AND GAS	130.665.255 €	3
16	1556820	HIDROCONSTRUCTIA S.A.	123.611.158 €	32
17	11201891	OMV PETROM MARKETING S.R.L.	116.581.673 €	225
18	1552801	S.C. Prospectiuni S.A.	115.440.937 €	7
19	9871750	TEHNIC ASIST S.R.L.	111.842.434 €	8
20	6151100	ING Bank NV A'dam Suc. Bucuresti	107.598.361 €	7
Top 20			3.527.908.053 €	16.524
Top 50			6.333.133.859 €	19.922
Total general (9268 de firme)			14.965.714.300 €	103.911

Notă: Pentru operatorii marcați cu * au fost luate în considerare sumele integrale în contractele în care erau desemnați lideri de asociere

Operatori 2012. Top 20 după volumul achizițiilor

Nr crt	CUI	Operator	Sumă totală	Contracte
1	4101148	POUSANO S.R.L.	196.409.771 €	6822
2	8955860	FARMEPERT D.C.I. S.A.	135.533.740 €	4544
3	9311280	MEDIPLUS EXIM S.R.L.	187.420.621 €	4488
4	6641918	A&A MEDICAL S.R.L.	31.928.234 €	3831
5	9717409	A&G MED TRADING S.R.L.	38.775.098 €	3729
6	10652311	A.D.M. FARM S.R.L.	43.105.449 €	2592
7	6567900	EUROPHARM HOLDING S.A.	50.807.907 €	2102
8	3024756	FELSIN FARM S.R.L.	17.374.336 €	1781
9	2115198	FARMACEUTICA REMEDIA S.A.	44.573.179 €	1728
10	13591928	Pharma S.A.	17.210.405 €	1631
11	335278	FARMEKIM S.A.	59.033.336 €	1346
12	200106	PHARMAFARM S.A.	19.669.861 €	1222
13	3391027	FRESENIUS KABI ROMANIA S.R.L.	35.137.406 €	1145
14	6769462	Romastru Trading S.R.L.	42.408.949 €	1141
15	11080242	B.BRAUN MEDICAL S.R.L.	28.071.895 €	1134
16	1554136	ACTAVIS S.R.L.	44.124.066 €	921
17	4414293	CRIO - 2 S.R.L.	5.687.060 €	733
18	9603757	A.M.S. 2000 TRADING IMPEX S.R.L.	6.927.008 €	714
19	28540809	INTERFARM IMPEX S.R.L.	2.811.888 €	622
20	12284240	Steril Romania S.R.L.	4.482.685 €	459
Top 20			1.011.492.895 €	42.685
Top 50			1.401.573.799 €	51.476
Total firme cu 1 contract (4.312 firme)			3.376.534.056 €	4.312
Total general (9268 de firme)			14.965.714.300 €	103.911

Autorități contractante 2012. Top 20 după valoarea achizițiilor

Nr crt	CUI	Operator	Sumă totală	Contracte
1	11054529	Compania Nationala de Cai Ferate "CFR" - SA	881.395.464 €	707
2	1590082	OMV PETROM SA	833.328.407 €	35
3	16054368	COMPANIA NATIONALA DE AUTOSTRAZI SI DRUMURI NATIONALE SA	579.446.276 €	561
4	12276949	APA NOVA BUCURESTI	320.760.967 €	40
5	26369185	Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice	314.243.476 €	44
6	13267221	ELECTRICA S.A.	273.366.260 €	93
7	10874881	Societatea Nationala NUCLEARELECTRICA S.A.	218.376.835 €	344
8	13863739	METROREX S.A.	213.509.157 €	57
9	13328043	C.N. DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE "TRANSELECTRICA" S.A.	164.570.404 €	330
10	4453144	INSPECTORATUL GENERAL AL POLITIEI ROMANE	160.202.569 €	185
11	16302439	COMPLEXUL ENERGETIC ROVINARI SA	157.570.345 €	300
12	11054545	SNTFC "CFR CALATORI" S.A.	139.666.169 €	254
13	4266197	ADMINISTRATIA DOMENIULUI PUBLIC SECTOR 5	122.461.486 €	21
14	14056826	Societatea Nationala de Gaze Naturale Romgaz S.A.	118.751.892 €	743
15	16306589	SOCIETATEA NATIONALA A LIGNITULUI OLTENIA S.A. TG-JIU	112.715.984 €	451
16	1590120	REGIA NATIONALA A PADURILOR - ROMSILVA RA	112.392.650 €	1.550
17	14507322	ENEL DISTRIBUTIE MUNTENIA S.A.	110.183.736 €	299
18	10976687	E-ON GAZ DISTRIBUTIE S.A.	86.915.125 €	199
19	1890420	S.C.RAJA S.A CONSTANTA	85.990.963 €	58
20	26288978	ADMINISTRATIA NAT. A REZERVELOR DE STAT SI PROBLEME SPECIALE	83.656.449 €	14
Top 20			5.089.504.615 €	6.285
Top 50			6.845.663.752 €	18.357
Total general (3.138 de autoritati contractante)			14.965.714.300 €	103.911

Autorități contractante 2012. Top 20 după volumul achizițiilor

Nrcrt	CUI	Operator	Sumă totală	Contracte
1	4701312	SPITALUL CLINIC JUDETEAN DE URGENTA SF.SPIRIDON IASI	42.791.469 €	3.277
2	4547125	Institutul Oncologic Prof. Dr. I. Chiricuta Cluj-Napoca	49.994.873 €	2.686
3	4541262	Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Iasi	12.719.976 €	2.042
4	4483447	Spitalul Clinic Municipal de Urgenta Timisoara	13.411.257 €	1.967
5	29067408	Institutul Regional de Oncologie Iasi	65.184.159 €	1.941
6	4278728	SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA BACAU	38.871.844 €	1.866
7	4364594	Spitalul Universitar de Urgenta Militar Central "Dr. Carol Davila"	28.513.287 €	1.599
8	1590120	REGIA NATIONALA A PADURILOR - ROMSILVA RA	112.392.650 €	1.550
9	4323209	Spitalul Clinic Judetean de Urgenta Targu Mures	69.941.448 €	1.531
10	3126853	Spitalul Clinic Judetean de Urgenta "Sfantul Apostol Andrei"	61.269.059 €	1.524
11	4688639	Spitalul Militar de Urgenta Regina Maria	3.843.854 €	1.517
12	4557951	Spitalul Judetean de Urgenta "Mavromati" Botosani	15.068.371 €	1.273
13	4240898	SPITALUL CLINIC JUDETEAN DE URGENTA SIBIU	12.419.956 €	1.194
14	24014380	SPITALUL CLINIC JUDETEAN MURES	25.733.348 €	1.112
15	4283929	Spitalul Clinic Colentina	46.102.403 €	1.048
16	4318016	MINISTERUL APARARII - UNITATEA MILITARA 02497 PITESTI	1.773.716 €	1.030
17	4283767	SPITALUL DE URGENTA AL MAI "PROF. DR. DIMITRIE GEROTA" BUCURESTI	6.606.672 €	1.017
18	4395086	SPITALUL MUNICIPAL CARACAL	2.210.996 €	930
19	4253650	SPITALUL JUDETEAN DE URGENTA ALEXANDRIA	9.158.794 €	850
20	4404559	Spitalul de Cardiologie " Dr. Benedek Geza" Covasna	4.775.741 €	828
Top 20			622.783.873 €	30.782
Top 50			2.900.066.565 €	46.218
Total autoritati cu 1 contract (1.106 AC)			677.011.653 €	1.106
Total general (3.138 de autoritati contractante)			14.965.714.300 €	103.911

Un "progres" în transparență: publicarea în SEAP a anunțurilor de atribuire a achizițiilor directe

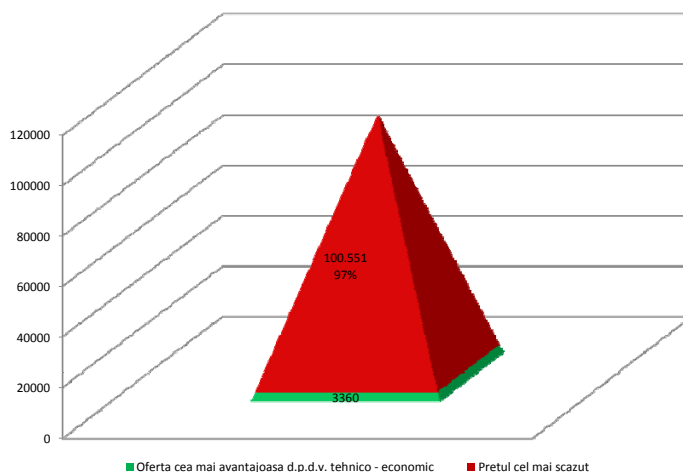
Achiziții directe	Nr	Suma totala EURO
2011	972.102	261.345.277 €
2012	1.055.991	2.061.582.041 €

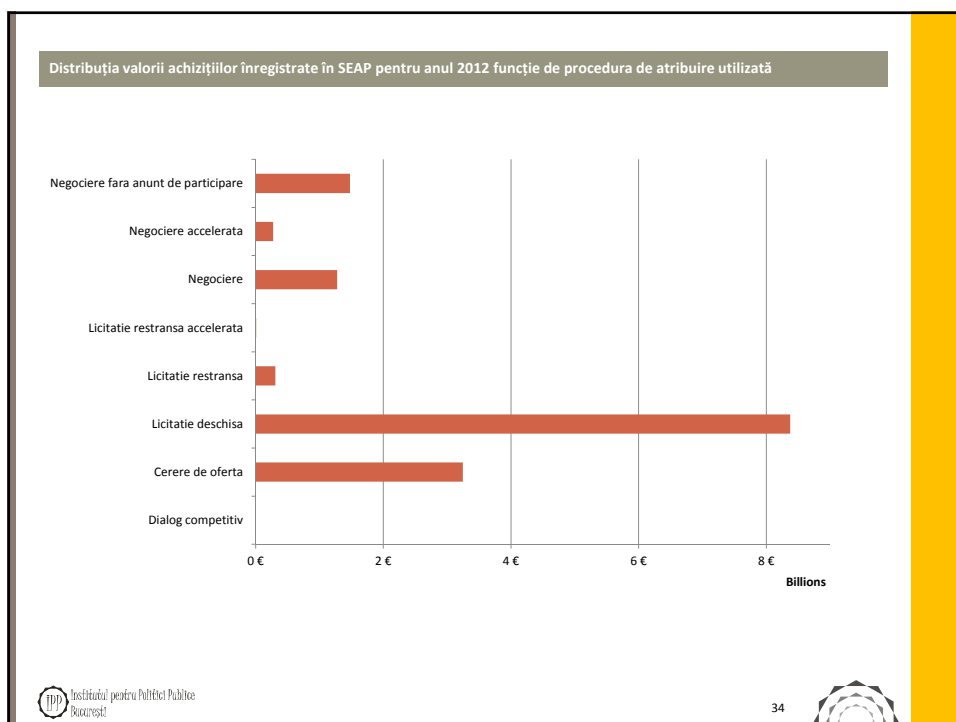
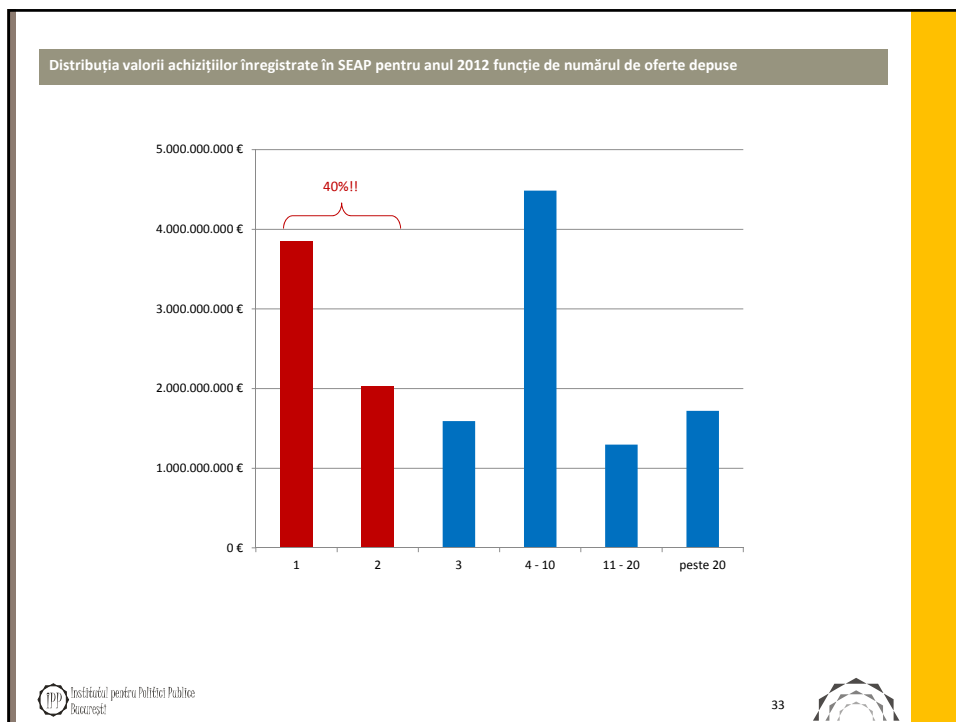
Aceste date nu sunt însă credibile, existând erori sistematice evidente!

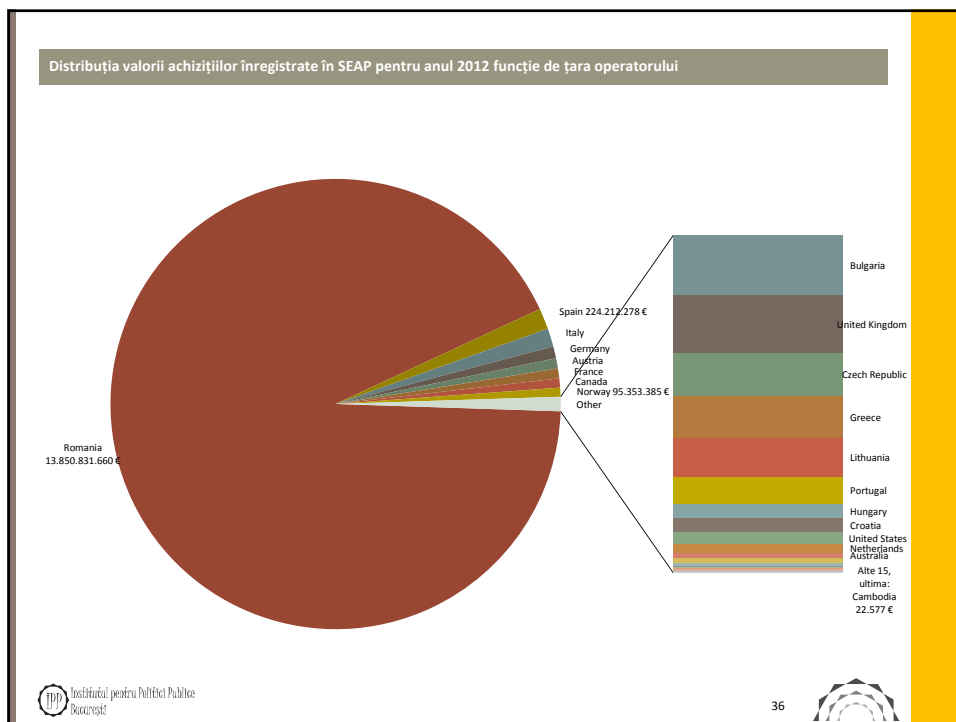
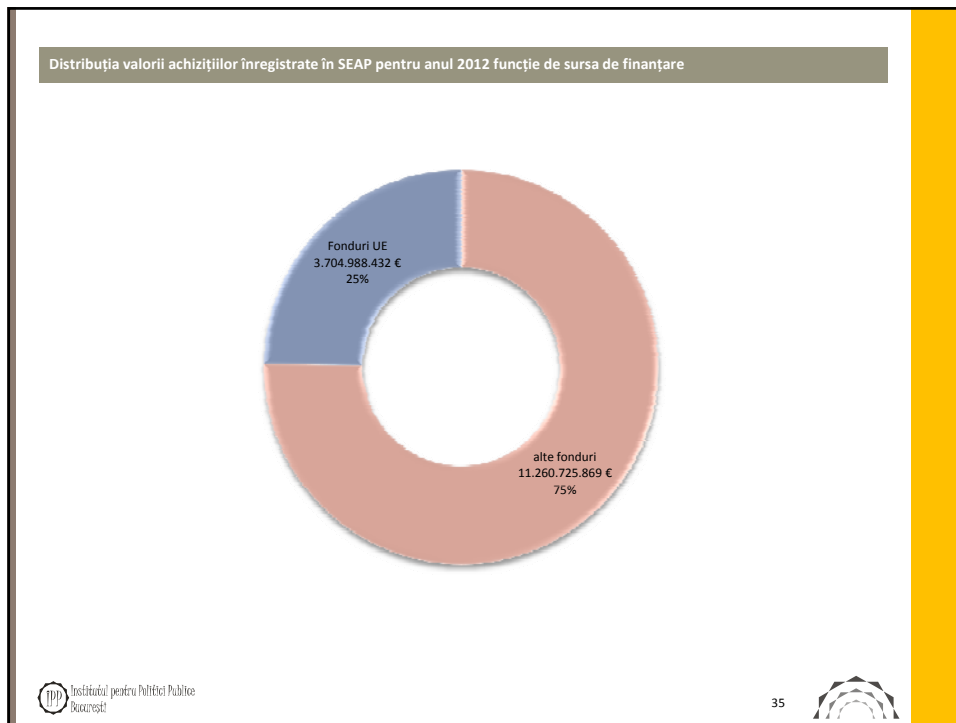
Un "progres" în transparență: publicarea în SEAP a anunțurilor de atribuire a achizițiilor directe

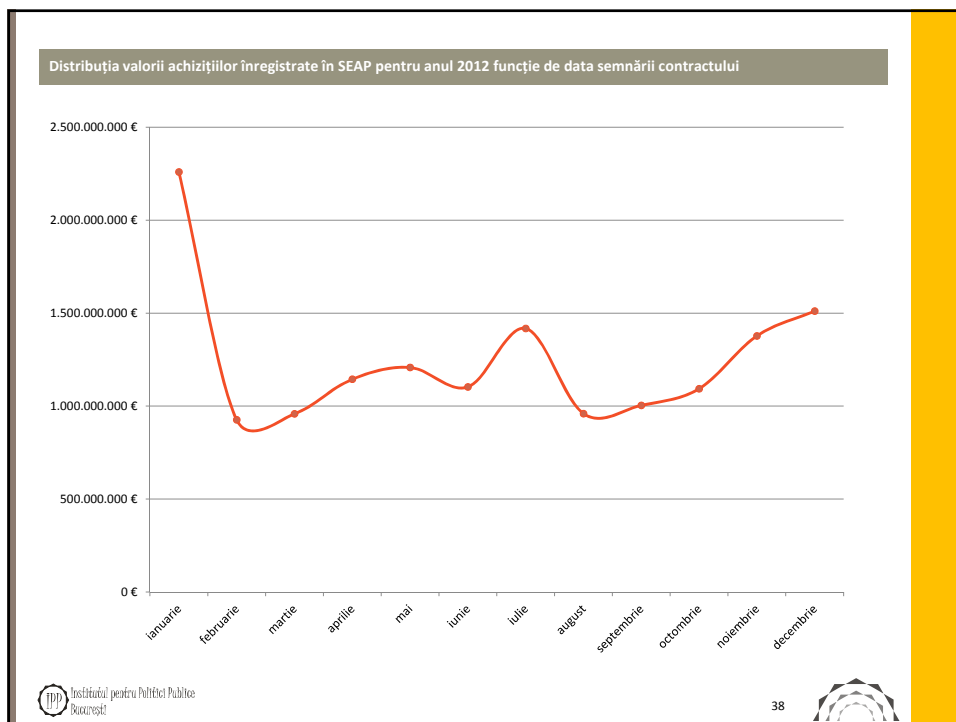
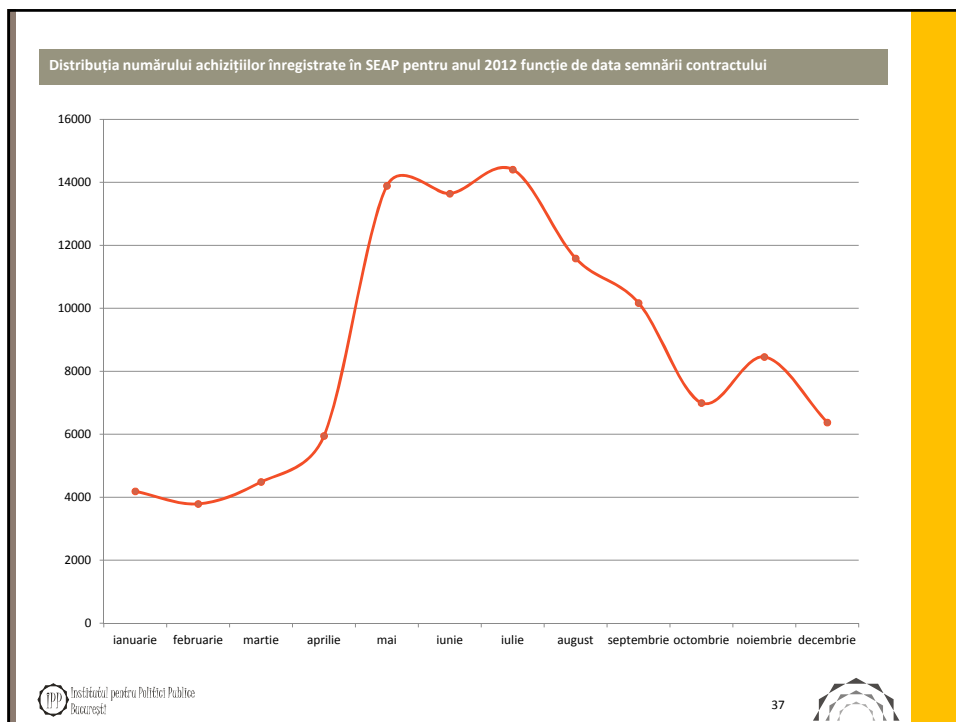
2011		
Castigator	Comteleprest Satelit SRL	Bio Zyme S.R.L.
CUI Castigator	25685589	18954013
Localitate	Targoviste	Cluj-Napoca
Tip Procedura	Cumparare directa	Cumparare directa
AutoritateContractanta	COMUNA RUNCU	MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE NATURALA GRIGORE ANTIPA
Autoritate Contractanta CUI	4344473	4192669
Numar Cumparare Directa	DA1734303	DA1792938
Data Cumparare Directa	04-04-2011	22-04-2011
Titlu Contract	Cablare retea fibra optica	oligonucleotide
ValoareEUR	116.034.520 €	104.293.747 €
2012		
Castigator	COMPREST AGREGAT S.R.L.	VEPECONS.S.R.L.
CUI Castigator	20667662	15533303
Localitate	Corabia	Slatina
Tip Procedura	Cumparare directa	Cumparare directa
AutoritateContractanta	COMUNA COTEANA	COMUNA COTEANA
Autoritate Contractanta CUI	5139701	5139701
Numar Cumparare Directa	DA3458381	DA3458399
Data Cumparare Directa	07-11-2012	07-11-2012
Titlu Contract	Servicii de consultanta in management	Diriginte de santier pentru : Modernizare drum comunal Coteana
ValoareEUR	853.735.896 €	473.533.680 €

Ponderea achizițiilor atribuite pe criteriul prețului cel mai scăzut din totalul achizițiilor înregistrate în SEAP pentru anul 2012

Principalele repere pentru eficientizarea politicilor de achiziții publice

Principalele repere pentru eficientizarea politicilor de achiziții publice

- Sistemul de achiziții publice din România nu este, din păcate, astăzi, nici credibil nici competitiv.
- Atât cetățenii cât și cei implicați direct în procedurile de achiziții publice nu au încredere în corectitudinea derulării acestora.
- Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP) nu reprezintă o platformă care să ofere în acest moment un cadru competitiv autentic în care să se întâlnească cererea cu oferta.
- SEAP nu este conceput să pună la dispoziția publicului toate datele despre toate etapele achiziției publice, de la anunț de participare până la procesul verbal de recepție a lucrării, ca și cum nu cetățenii ar fi beneficiarii finali ai oricărei licitații.
- Sistemul, implicit SEAP, este numai aparent transparent, încărcat cu documente cu diferite grade de importanță când în realitate nu permite să se urmărească fluxul și rezultatele achizițiilor publice pe multiple criterii.
- Dincolo de SEAP, fiecare autoritate contractantă trebuie să își asume răspunderea încurajării unor proceduri de lucru orientate către transparență în ceea ce privește achizițiile publice.
- Sistemul de achiziții publice nu este orientat către eficiență ci spre cheltuirea conformă a bugetelor alocate.

Principalele repere pentru eficientizarea politicilor de achiziții publice

- Criteriul *prețului cel mai mic în selecția ofertei câștigătoare* folosit în majoritatea procedurilor de achiziție (cauzate de marja foarte largă de interpretări a prevederilor legale în contextul actelor de control) are consecințe dramatice asupra calității și durabilității achizițiilor de lucrări, servicii, bunuri.
- Adoptată în 2006, Ordonanța nr. 34 este plină de excepții și lasă loc interpretărilor, adesea radical diferite de la o instituție de control la alta (cuantumul corecțiilor financiare din fonduri europene datorat aproape în exclusivitate nerespectării dar și interpretărilor diferite din legislația aferentă achizițiilor publice s-a ridicat la aproximativ 700 milioane euro). Aceasta este modificată excesiv fără măsurarea impactului acestor modificări (din 2006 până în prezent avem o medie de 3 modificări pe an) ceea ce a creat o instabilitate/dificultate în asimilarea schimbărilor în acest ritm, lucru care a favorizat apariția unei noi industrii - *furnizorii de training care explică legislația achizițiilor*.
- Situația corecțiilor de mai sus impune o evaluare severă a competențelor responsabililor cu achiziții publice din sistemul public (mai ales a celor din plan local și în special a celor din mediul rural) concomitent cu posibilitatea transferării competențelor la un palier administrativ superior (județean, regional, național). Statul român nu a făcut o evaluare a eficientizării sistemului în condițiile organizării achizițiilor pe tipuri de servicii și produse comune mai multor unități administrative.
- Statul român pleacă de la premisa că o autoritate publică are expertiza de a achiziționa cele mai diverse produse și servicii, de la hârtie pentru copiator până la centre SPA, aeroporturi sau pasaje supratereane.

Principalele repere pentru eficientizarea politicilor de achiziții publice

- În sistemul actual, autoritățile contractante nu sunt încurajate să își clarifice nevoile interne astfel încât să ceară operatorului economic *oferte alternative* adaptate acestora. În schimb, autoritățile se concentrează să detalieze caracteristicile tehnice pe care să le urmărească toate ofertele depuse ajungând în final să se departajeze exclusiv funcție de preț.
- Sistemul românesc de achiziții nu se orientează înspre durabilitatea și creșterea calității achizițiilor publice.
- Întrucât nu așează în centrul preocupărilor cetățeanul-beneficiarul achizițiilor publice, SEAP servește în principal identificării furnizorilor de bunuri/servicii.
- Sistemul de achiziții publice ar trebui să reprezinte principala sursă pentru reducerea deficitului bugetar. IPP estimează că din eficientizarea achizițiilor publice în România s-ar disponibiliza între 5-10% din bugetul național.

Elemente importante în creșterea calității și asigurarea durabilității achizițiilor publice

Elemente importante în creșterea calității și asigurarea durabilității achizițiilor publice

Elementele de mai jos sprijină dezbateră publică pentru a identifica cele mai eficiente politici în vederea asigurării durabilității achizițiilor publice:

Managementul electronic al documentelor. Procesul de achiziții publice trebuie să devină unul majoritar desfășurat în mediul electronic, în SEAP, iar în celelalte domenii de activitate se impune utilizarea la scară largă a mijloacelor de comunicare electronică. Astfel, se va reduce consumul de hârtie pentru imprimantă/copiator ceea ce înseamnă protejarea mediului înconjurător.

Imprimantele trebuie să aibă funcție de stand-by, alături de favorizarea printului pe laser și nu pe cerneală ceea ce conduce la un cost pe foaie printată mai redus.

Reducerea consumului de energie și a emisiilor de carbon prin utilizarea **surselor alternative de energie** respectiv a **becurilor economice** de tip fluorescente. Iluminatul poate fi realizat, în anumite situații, printr-un sistem iluminat automat.

Autovehiculele utilizate pentru deplasarea personalului instituțiilor publice trebuie să vizeze reducerea emisiilor de CO₂ și deci achiziționarea acelor autovehicule performante din punct de vedere al consumului energetic, chiar dacă la un cost mai mare. Pe termen lung, amortizarea investiției în mașini nepoluante va fi mult mai ușor de recuperat date fiind beneficiile implicate: protecția mediului înconjurător, consum redus de combustibil, etc.

Elemente importante în creșterea calității și asigurarea durabilității achizițiilor publice

Clădirile verzi au costuri raportate la întreg ciclul de viață mai reduse decât în cazul clădirilor convenționale. Printre caracteristicile unei clădiri verzi se numără:

- protejarea și extinderea spațiilor verzi existente;
- instalarea unor sisteme de iluminat automate și eficiente;
- strategii pasive cum ar fi: forma și orientarea cardinală a clădirilor, folosirea luminii naturale, sisteme solare pasive;
- utilizare unor sisteme de încălzire/climatizare eficiente împreună cu o anvelopă bine izolată termic;
- folosirea într-o proporție cât mai mare a materialelor reciclate;
- re folosirea materialelor atât din clădirea veche cât și din demolări;
- nu se folosesc materiale care conțin formaldehidă;
- folosirea unui sistem eficient de ventilație cu recuperatoare de căldură;
- folosirea filtrelor la sistemele de ventilație.

Mobila de birou trebuie să aibă o durată de viață de minim 5 ani respectiv să poată fi dezmbrat în materiale reciclabile cu unelte comune.

Produse de curățenie: soluțiile de curățare trebuie ambalate în recipiente reutilizabile.

Toate achizițiile publice trebuie să respecte condițiile de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

PRINCIPII GENERALE

Recent publicata propunere de Directivă recomandă țărilor membre să revizuiască/modernizeze, după caz, reglementările naționale pentru:

- creșterea eficienței în cheltuirea banilor publici
- facilitarea accesului mai ales a IMM-urilor la resurse publice
- a permite autorităților contractante să folosească achizițiile publice pentru scopurile urmărite în comunități.

Concomitent se recomandă dezvoltarea de metodologii de calcul a duratei de viață pentru achiziția de servicii, bunuri sau lucrări astfel încât statele să facă toate eforturile pentru accesarea de achiziții durabile.

Directiva recunoaște nevoia stringentă a autorităților contractante de a avea mai multă flexibilitate în alegerea procedurii potrivite, având posibilitatea de negociere pentru cea mai bună soluție.

Pentru a încuraja creșterea calității serviciilor/produselor oferite, autoritățile contractante trebuie să *evite pe cât posibil să folosească exclusiv a criteriul prețului* în evaluarea ofertei cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

Printr-un articol distinct draft - ul Directivei încurajează autoritățile contractante să nu respingă împărțirea contractele mari în loturi. Divizarea se poate face funcție de cantitate astfel încât licitația să se potrivească capacității IMM-urilor de a participa sau funcție de calitate, în concordanță cu anumite tipuri de tranzacții/specializări.

Termenele limită se pot scurta până la optim posibil fără ca acest lucru să nu creeze dificultăți participanților, mai ales IMM.

Folosirea mijloacelor de comunicare electronice este recomandată inclusiv din această perspectivă.

Comisia oferă acces la e-Certis (actualizat voluntar în acest moment de către autoritățile naționale) un sistem care facilitează schimbul de documente cerute în mod frecvent de Autoritățile Contractante. Actualizarea ar trebui să fie obligatorie într-o etapă următoare iar folosirea acestui sistem de asemenea obligatorie în viitor.

Autorităților contractante trebuie să li se dea posibilitatea de a exclude operatorii economici care s-au dovedit a nu fi performant conform angajamentelor asumate, inclusiv prin nerespectarea obligațiilor de mediu/sociale (implicit ignorarea regulilor privind accesibilitatea persoanelor cu dizabilități) sau prin nerespectarea regulilor competiției libere și corecte respectiv a drepturilor de proprietate intelectuală.

Directiva cere Statelor să clarifice care activități non economice de interes general (sociale, de sănătate, de educație) sunt exceptate de la prevederile acestei Directive.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

- Directiva recunoaște nevoia stringentă a autorităților contractante de a avea mai multă flexibilitate în alegerea procedurii potrivite, având posibilitatea de negociere pentru cea mai bună soluție.
- Practicile de organizare a achizițiilor de o manieră centralizată sunt tot mai des folosite în majoritatea țărilor membre. O autoritate organizează achiziția în numele mai multora fără să le perceapă acestora bani pentru această activitate. Aceste practici sunt diferite de cele de organizare în comun a unei proceduri de achiziții (joint procurement) la care draft-ul Directivei se referă pe larg.
- Numai în anumite circumstanțe Contractele cadru pot fi mai mari de 4 ani.
- Nefolosirea mijloace electronice de comunicare trebuie să constituie excepție în același timp asigurându-se accesul egal-facil la informații al tuturor participanților.
- Cerințele nejustificate de complicate de la ofertanți în raport cu valoarea contractului nu sunt încurajate. De exemplu Autoritatea Contractantă nu trebuie să ceară ofertanților să facă dovada unei cifre de afaceri care să fie disproporționat de mare în raport cu suma contractului pentru care se organizează licitația.
- Textul propunerii de Directivă recunoaște că unii operatori economici, mai ales IMM, sunt descurajați să participe în licitații întrucât lis e cer prea multe documente suport (certIFICATE și alte acte) care sunt eliminatorii. O soluție va fi sistemul *Documentul unic al achiziției* constând într-o platformă electronică care va permite actualizarea propriei declarații atunci când apar modificări. Nici unui operator care depune o ofertă nu i se va cere documente care sunt deja disponibile în sistem.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

- Propunerea recomandă standardizarea declarațiilor depuse de operatori pentru a reduce obstacolele administrative. Ele pot fi create la nivelul Comisiei și folosite de statele membre.
- Pentru evitarea confuziilor, autoritățile contractante trebuie să evite confuziile între criteriul *oferta cea mai avantajoasă economic* și cea de tipul *cel mai bun raport calitate - preț*, orientându-se inclusiv după jurisprudența rezultată din implementarea actualei Directive.
- Criteriile de protecție a mediului trebuie să constituie parte integrantă din politicile de achiziție publică inclusiv în procedurile de atragere a celui mai avantajos contract din punct de vedere financiar. Propunerea de Directivă lasă posibilitatea de a se evalua achiziția din perspectiva *value for money* sau a altor criterii relevante (de exemplu - condiții de livrare, modalități acceptate de plată, etc.) astfel încât prețul să nu constituie unicul/cel mai important criteriu.
- Este foarte important ca achizițiile publice să se exploateze în sensul promovării inovațiilor - un element fundamental pentru viitoarea dezvoltare în cadrul UE, fără însă să se condiționeze atribuirea unui contract de asemenea condiții legate de inovație, protecția mediului, asigurarea drepturilor sociale.
- Draftul Directivei sesizează nevoia clarificării condițiilor în care un contract se poate modifica pe durata derulării lui prin aplicarea unei noi proceduri de licitație și recomandă studierea jurisprudenței Curții de Justiție Europene.
- Sunt de luat în considerare situațiile în care, în cadrul unor contracte pe o durată mai lungă, pot apărea anumiți factori circumstanțiali (situații neprevăzute) - caz în care este nevoie de o anumită flexibilitate în adaptarea contractului la aceste condiții ci nu neapărat de demararea unei noi proceduri.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

- Sunt exceptate de la respectarea prevederilor prezentei Directive contractele publice/concursurile de soluții care se organizează de către autoritățile contractante din domeniile: apă, energie, transport, servicii poștale. Alte excepții detaliate se referă la mijloacele de comunicare electronică, datorită interesului particular al Comisiei de a stimula interesul autorităților de a folosi mijloace de comunicare electronică/rețelele de comunicare la scară largă.
- Autoritățile contractante nu vor comunica informații indicate de operatorii economici ca fiind confidențiale.
- Țările membre trebuie să se asigure că autoritățile contractante iau măsurile necesare pentru a preveni, identifica și remedia conflictele de interese care apar pe durata implementării unui contract de achiziție publică astfel încât să asigure un tratament egal pentru toți operatorii economici respectiv să evite distorsionarea competiției.
- Planurile anuale de achiziții publice ale autorităților contractante reprezintă informație publică și trebuie adusă la cunoștința tuturor cetățenilor prin afișarea acestora pe site-ul instituției.
- Statele membre pot întocmi/menține o listă oficială a operatorilor aprobați respectiv a furnizorilor de servicii și bunuri specializați în anumite domenii cheie sau să autorizeze organismul care va face acest lucru în conformitate cu standardele europene.

Aspecte cheie din conținutul actualei propuneri a Directivei Europene 2004/18/CE privind achizițiile publice

- Autoritățile contractante sunt obligate să solicite operatorilor economici să explice prețul propus în ofertă acolo unde acesta este nejustificat de mic în furnizarea lucrărilor, produselor sau serviciilor. Autoritatea poate respinge oferta acolo unde justificările nu sunt satisfăcătoare pentru prețul propus.
- Operatorii economici pot subcontracta anumite părți din contractul câștigat sub condiția anunțării depunerii ofertelor de la momentul acestui mod de lucru.
- Contractele pot fi modificate fără obligația inițierii unei noi proceduri dacă s-a specificat inițial că acest lucru este permis.
- Statele membre trebuie să se asigure că autoritățile contractante vor lua în considerare în atribuire contractelor de asistență socială calitatea serviciilor, continuitatea, accesibilitatea, disponibilitatea și complexitatea, nevoile specifice ale grupurilor inclusiv ale celor vulnerabile. Atribuirea contractelor se va face pe principiul celei mai avantajoase din punct de vedere economic ofertă luând în considerare sustenabilitatea serviciilor oferite.

Pentru informații suplimentare:
Adrian Moraru, Director Adjunct

Institutul pentru Politici Publice (IPP)
Tel: 021 212 3126
Fax: 021 212 3108
adrian@ipp.ro
www.ipp.ro

 Institutul pentru Politici Publice
București

53